

ADI:.....
.....
SOYADI:.....
.....
SINIFI:NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
TÜRKÇE DERSİ 8. SINIFLAR
1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI ÖRNEK SORULARI

ALDIĞI PUAN

CEVAP
ANAHTARI

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

1. İyi bir öğrenci olan Aziz Sancar ilk ve ortaöğrenimini başarıyla tamamlar. Canlıların ve insan bedeninin işleyişine büyük ilgi duyar. Üniversitede tıp okumaya karar verir. İstanbul'a gider. Yıllar sonra Mardin'e döndüğünde artık bir tıp doktorudur. Mesleğini yapmaya başlar. Ancak bir süre sonra yalnızca hâlihazırda bilinenleri uygulayarak geçecek bir hayatın kendisine göre olmadığını anlar. O, araştırmacı olmak, tıp ve temel bilimler alanında henüz bilinmeyenleri keşfetmek istiyordur.

Aşağıdaki sözcüklerin bu metinde kazandığı anlamı tahmin edip karşılıklarına yazınız. (14 puan)

a) okumak : Bir konuyu öğrenmek için okulda, bir öğretmenin yanında veya yazılı şeyler üzerinde çalışmak

b) hâlihazır : Şimdiki durum, bugünkü durum

* Verilen metinden hareketle sözcüklerin kazandığı anlamların doğru tahmin edildiği yanıtların her birinin **puan değeri 7'dir**.

* Verilen metinden hareketle sözcüklerin kazandığı anlamların yanlış tahmin edilerek yazıldığı yanıtlar / ilgisiz yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

Not: Örnek yanıtlar çerçevesinde yazılan yanıtlar da doğru yanıt olarak değerlendirilecektir.

Örnek yanıtlar:

okumak: "Öğrenim görmek", "Yeni şeyler öğrenmek üzere okula gitmek" vb.

hâlihazır: "Bir olayın veya durumun gerçekleştiği veya söz konusu olduğu an", " Bir şeyin şu anda var olduğu, kullanılmaya hazır olduğu", " O anki şartlar, durumlar ve koşulların bütünü" vb.

T.8.3.25. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.

2. **Aşağıda boş bırakılan yerlere yay araç içinde verilen anlamları ifade eden cümleler yazınız. (25 puan)**

a) Çita, saatte yaklaşık yüz km hızla koştuğundan aslan onu yakalayamadı. (Neden-Sonuç)

b) İstediyin akıllı saati sana alacağım, yeter ki tırnaklarını yemeyi bırak. (Koşul-Sonuç)

c) Kültür ve Turizm Bakanlığınca 2014'ün en iyi Türk filmi "Susuz Yaz" seçildi. (Karşılaştırma)

d) Geçen hafta oynanan maçı Fenerbahçe kazanmış. (Nesnel)

e) Yemekten sonra içilen çay gibi insanı rahatlatan başka bir şey yok. (Öznel)

* Yay araç içinde verilen anlamları ifade edecek biçimde doğru cümlelerin yazıldığı yanıtların her birinin **puan değeri 5'tir**.

* Örnek yanıt çerçevesinde yazılan diğer yanıtlar da tam puanla değerlendirilecektir.

* Yay araç içinde verilen anlamları ifade etmeyen yanıtlar, yanlış cümlelerin yazıldığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.8.3.26. Metin türlerini ayırt eder.

3. Kız Kulesi; Boğaz'da yalnız, naif ama büyüleyiciliğiyle İstanbul'un tam kalbinde yer alan bir inci tanesi kadar zarif, Galata Kulesi ise, İstanbul'u tam tepeden izleyen heybetli bir yapı.

Kız Kulesi yalnız biçimde boğazda süzülürken Galata Kulesi çıkar karşısına heybetli ve büyüleyici duruşuyla. İki kule İstanbul'un huzurunda birbirine aşık olur ama kavuşamaz. Çünkü İstanbul Boğazı kavuşmaları için aralarında bir engeldir. İmkânsız aşk karşısında gündün güne eriyen Kız Kulesi'ne Galata Kulesi mektuplar, şiirler yazar.

Bir gün Ahmet Çelebi çıkar Galata Kulesi'nin tepesine. Amacı oradan Üsküdar'a uçmaktır. Çelebi, Galata Kulesi'nin ısrarlarına dayanamaz ve yüzyıllardır biriktirdiği mektupları da yanına alıp uçmaya karar verir. Ancak Salacak sahiline yaklaşırken rüzgârın etkisiyle elindeki mektuplar sağa sola dağılır; yine de dalgalar, mektupları Kız Kulesi'ne ulaştırır. O vakit Kız Kulesi, Galata Kulesi'nin ona ne kadar aşık olduğunu anlamıştır. Aşklarının karşılıklı olduğunu anlar, daha da güzelleşirler. Kavuşmaları imkânsız olsa da yüzyıllardır karşılıklı bakışarak yaşarlar aşklarını.

Yukarıdaki metnin türünü nedeniyle birlikte yazınız. (20 puan)

Metnin türü "efsane"dir; çünkü metinde, olağanüstü olaylar ve kişilere yer verilerek gerçek dünyada mümkün olmayan durumlar anlatılmıştır.

* Verilen metinden hareketle, metnin türünün doğru yazıldığı yanıtların **puan değeri 10'dur**.

* Doğru yazılan metin türünün nedeninin de doğru ifade edildiği yanıtların **puan değeri 10'dur**.

* Örnek yanıtta yazılan gerekçe ile benzer çerçevede yazılan yanıtlar da doğru yanıt olarak değerlendirilecektir.

* Metnin türünün yanlış tespit edilip yazıldığı ya da metin türünün yazılmadan yalnızca gerekçenin yazıldığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.8.4.19. Cümle türlerini tanıtır.

4. Aşağıdaki cümlelerin tür özelliklerini (yüklemine, yüklemine yerine, anlamına ve yapısına göre) tespit ederek her bir cümlenin altına örnekteki gibi yazınız. (16 puan)

Örnek:

Çocuklardır bu hayatı güzelleştiren yegane varlıklar.

(isim cümlesi – devrik cümle – olumlu cümle – fiilimsili cümle)

Çoğu insan dinlemez Türk sanat müziğimizi.

(fiil cümlesi – devrik cümle – olumsuz cümle – tek yüklemlili cümle)

Taşındıkları yeni evleri çok geniş, aynı zamanda oldukça ferah.

(isim cümlesi – kurallı cümle – olumlu cümle – birden çok yüklemlili cümle)

Dün gösterime giren filmi izleyemedik çünkü maalesef bilet bulamadık.

(fiil cümlesi – kurallı cümle – olumsuz cümle – bağlacı olan cümle)

Eteklerine ulaşınca başlamış mı tırmanmaya dağın zirvesine doğru?

(fiil cümlesi – devrik cümle – soru cümlesi – fiilimsili cümle)

* Verilen cümlelerdeki dört cümle türünün de doğru tespit edilip yazıldığı yanıtların her birinin **puan değeri 4**'tür.

* Cümle türü bilgilerinde ifadelerde farklılıklar olabilir. (tek yüklemlili cümle/ basit cümle, fiilimsili cümle / içinde fiilimsili olan cümle / birleşik cümle, sıralı cümle/ birden çok yüklemlili cümle, bağli cümle/ bağlacı olan cümle gibi)

* Eksik yazılan her cümle türü bilgisi için cümlelerin toplam puanından 1 puan eksiltilecektir.

* Cümle türü bilgilerinin hepsinin yanlış yazıldığı yanıtlar / ilgisiz yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.8.4.3. Hikâye edici metin yazar.

T.8.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

5. **Toplumsal yaşantımızın temel yapısını oluşturan, "yardımlaşma, dürüstlük, sorumluluk, sevgi, hoşgörü, saygı, barış, dostluk, vatanseverlik" değerlerimizden birini seçiniz. Seçtiğiniz değerle ilgili serim, düğüm ve çözüm bölümlerinden oluşan; en az bir tane atasözü, deyim ya da özdeyişe yer verdiğiniz öyküleyici bir metin yazınız. Metnimize uygun bir de başlık yazınız. (25 puan)**

Başlık:

Serim:

Düğüm:

Çözüm:

* Belirtilen değerlerden herhangi birinin seçilip, konu bütünlüğüne dikkat edilerek serim, düğüm ve çözüm bölümlerinin eksiksiz yazılıp metnin tamamlandığı; oluşturulan metinde en az bir tane atasözü, deyim ya da özdeyişe yer verildiği; metne uygun bir de başlık yazıldığı yanıtlar, tam puan **(25 puan)** ile değerlendirilecektir.

* Metne uygun yazılan başlığın **puan değeri 5**'tir. Metne uygun yazılmayan başlık, puanla değerlendirilmeyecektir.

* Metin içinde uygun yerde kullanılan atasözü, deyim ya da özdeyişin **puan değeri 5**'tir. Birden fazla atasözü, deyim ya da özdeyişin kullanılması durumunda bir tanesi puanla değerlendirilecektir.

* Konu bütünlüğüne dikkat edilip metne uygun bir başlık yazıldığı; en az bir tane atasözü, deyim ya da özdeyişe yer verildiği; serim ve düğüm bölümlerinin yazılıp **çözüm bölümünün yazılmadan** metnin tamamlanamadığı yanıtlar **20 puan** ile değerlendirilecektir.

* Sadece serim, sadece düğüm ya da sadece çözüm bölümünün yazıldığı veya üç bölümün de yazılmadığı yanıtlar -başlık olsa dahi- puanla değerlendirilmeyecektir.

Bu örnek yazılı sınav soruları Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 02.09.2024 tarihinde yayımlanan birinci dönem ortak yazılı sınavlara yönelik konu soru dağılım tablolarındaki senaryolardan 5. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.